

Ett samtal med Adam Emilton Andersson, sångstudent på Klassiska musiklinjen

Vi träffas inne på kontoret på Karlbergsvägen, efter dagens gemensamma lektion. Sångarna samlas varje fredag, och arbetar med solorepertoar inför varandra. Adam är en av de som sjungit inför gruppen just den här eftermiddagen. En för barytänger ganska krävande och ofta förekommande aria ur Gounods opera Faust.

- Valentins bön har jag jobbat med länge, över ett år, berättar han. Det har varit upp- och nergångar, den var svår i början, men när jag den sista tiden har arbetat hos min sångpedagog, Camilla Romedahl, har det känts bra. Jag har lyckats hitta en klang, även i de svåra höjddpartierna. Trots det, när jag skulle spela in mina auditionvideos till sökningarna, då låste det sig, och den spänningen sitter kvar delvis fortfarande. Jeremy Carpenter, gästläraren som vi träffade igår, talade om vikten att vara så avspänd som möjligt, och att förbereda sig noggrant, inte lämna något åt slumpen. Jag tycker att jag förberett och spikat allt, särskilt för den här arian som ska vara huvudnumret i sökningarna, ändå blev det annorlunda när jag spelade in. Men det var bra att vi arbetade med den nu, att du föreslog att jag skulle ta just den. Det hjälpte att gå in i den sceniska situationen.

Det finns många perspektiv på arbetet i en utvecklingsprocess. Det kan vara svårt att få ihop, och det tar tid. På skolan arbetar vi från flera olika ingångar. Förberedelsen är otroligt viktig, noggrannheten i såväl teknik som gestaltning. Men det finns alltid ett läge när man måste vidare, släppa taget, tillåta sig att gå in i skeendet, inte stå och bevaka sig själv.

- Först lär man sig det, sen bemästrar man det, sen glömmar man bort det. Adam citerar Charlie Parker, och jag minns min gamla sånglärare. Hon hade sitt sätt att uttrycka det på, nästan som ett upprepat mantra. Hon befäste först inom sig vad hon skulle sjunga... Där är tonen, där är frasen, där är musklerna och kroppen... Sen nollställde hon... Jag kan inget, jag vill inget... Och sen kastade hon sig ut med enastående röst och kraft. Det är intressant, man måste släppa taget, men man kan inte börja där, man måste börja med förberedelsen.

- Kanske kan det också vara stressrelaterat, säger Adam. På konserter har jag inte upplevt den typen av spänning. Men här hände något, det blev trångt i halsen.

Början av vårterminen är en speciell tid för alla de som vill söka vidare till musikhögskolorna, i Sverige och utomlands. Första delprovet består av flera sånger i separata videofiler, som ska skickas in. Skolorna har olika krav på såväl repertoar som förfarande och deadlines, och nu under pandemin ändras förutsättningarna flera gånger med kort varsel. Delprov som skulle varit på plats, har ändrats i sista stund, och nya videofiler måste spelas in. Adam berättar levande, han har lätt till skratt även i det svåra. Hur började han sjunga?

- Jag är uppvuxen i Axelsberg, och efter lågstadiet när alla skulle byta skola, då var det för många Aspuddens skola, med dess särskilda fotbollsklasser, som gällde. Fotboll var inget för mig, och jag fick istället hjälp hemifrån att söka in till Adolf Fredriks musikklasser. Pappa har ett stort musikintresse, han har spelat saxofon, och morfarsfar var violinist på Kuba.

- I sexan-sjuan började jag upptäcka det riktigt roliga med musiken. Min musiklektör föreslog att jag skulle sjunga ett solo i ett körstycke vi höll på med – det blev en speciell upplevelse, jag minns hur nöjd med mig själv jag var. Kanske har jag inte varit så nöjd sen dess... men jag påminner mig ofta om den känslan. Försöker använda den på ett positivt sätt.

- Efter gymnasiet började jag ta sånglektioner, och sen sökte jag hit till Birkagården och fick möjligheten att börja. Det är jag tacksam för, jag har fått ny blick på musik, jag var ju mest van vid körsång innan. Att sjunga solistiskt är annat, mycket friare för tolkning. Första gången jag sjöng på en gemensam lektion förra året, förstod jag det roliga med att berätta genom sången. Jag har också kommit långt i det sceniska arbetet. Scenträningen med Mette af Klint och recitativprojektet med

Thomas Lander, det var mina första möten med sceniskt arbete, där lärde jag mig att börja släppa loss.

Han berättar vidare om gymnasietidens koreograferade körkonserter, hur pinsamt det kunde vara. Nu går han sitt andra år på skolan och mycket har hänt.

- Utan skolan hade jag inte varit där jag är idag alls. Den egna sångundervisningen betyder mycket, liksom de många olika gruppmomenten. Här har jag också lärt mig av andra, deras musicerande och utveckling. Att komma hit och öva, skapa sin disciplin i övningsrummet, också jätteviktigt förstås.

Skolan har lokaler i huset på Karlbergsvägen där Birkagårdens folkhögskola en gång grundades. Studenterna har tillgång dit för övning även på kvällar och helger. I korridoren blandas sångkoloraturer med celloskalor och riviga pianoackord. Kaffebryggaren ångar i köket och kortleken har kommit fram. Det är snart fredagskväll, inte många håller det avstånd vi hela tiden talar om.

Att umgås med musik hela dagarna, i en levande ljudmiljö som den här, har också gett tystnaden en annan innebörd. Det tycker vi båda, när vi talar om det. Vi lyssnar inte på musik på samma sätt som tidigare. Kanske väljer vi mer noggrant, kanske lyssnar vi mer aktivt när vi väl lyssnar, mer närvarande i tid och rum. Vi kommer in på framtiden.

- Ibland får jag mina tvivel, säger han och kastar en blick mot fönstret. Kanske beror det på den här sökperioden, men jag vill ändå jobba med detta, om jag kan. Gärna utomlands, det har blivit allt tydligare för mig, särskilt nu under Coronapandemin. Jag tycker inte att det i Sverige har varit tillräcklig förståelse för kulturbranschen.

- Sökningarna har tagit det mesta utrymmet länge, och det är viktigt. Men kanske allra viktigast just nu är att ha riktigt kul när jag sjunger, hitta ny bra musik att arbeta med, sjunga tillsammans, de där duetterna vi har tittat på, t ex. Och snart lägga sökningsstyckena åt sidan.

*Maja Verner-Carlsson, verksamhetsledare
Klassiska musiklinjen, Birkagårdens folkhögskola*